

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11C/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202462
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8822202462.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., zastúpená JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou so sídlom Hencovská 2043, 093 02 Hencovce, IČO: 47 100 885, proti žalovaným: 1. A. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., 2. D. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., 3. A. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy v sume 25.000,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1. rade, žalovaný v 2. rade a žalovaný v 3. rade sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňi nemajetkovú ujmu v sume 15.000 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti **z a m i e t a**.

III. Žalobkyňa má voči žalovanému v 1. rade, žalovanému v 2. rade a žalovanému v 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení v lehote 60 dní, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňi sumu 25.000 eur a nahradiť trovy konania. Podanú žalobu odôvodnila tým, že dňa 09.11.2019 žalovaní v čase okolo 12:00 hod v rómskej osade v obci E., okr. F. G. B. na príjazdovej ceste vedľa neoploteného rodinného domu č. XXX po predchádzajúcom nedorozumení fyzicky napadli poškodeného H. B., – manžela žalobkyne a to tak, že ho všetci traja žalovaní udreli drevenou doskou do oblasti hlavy, pričom ml. A. D. ho udrel najmenej dvakrát lopatou do oblasti hlavy, čím poškodenému H. B. spôsobili tržnozmliaždenú ranu v spánkovo záhlavnej oblasti vpravo, tržnú ranu v záhlavnej oblasti, masívny krvný výron v okolí oboch očníc, pomliaždenie a prekrvácanie mäkkých pokrývok lebečných v čelovo temennej oblasti obojstranne, krvný výron pod pavúčnicu a pod tvrdú mozgovú plenu v čelovo temennej oblasti obojstranne, zakrvácanie prínosových dutín a nosových priechodov, viacnásobné zlomeniny lebečnej klenby s najväčším posunom úlomkov v oblasti temennej kosti vpravo do lebečnej dutiny o 12 mm, pomliaždenie mozgu v čelovej oblasti vľavo a čelovo temennej oblasti vpravo s difúznym opuchom mozgového tkaniva v temennej oblasti vpravo s poruchou vedomia (kómov) s trvalými následkami a to ochrnutím ľavej hornej a dolnej končatiny, postkomočný syndróm, epilepsiou spojenou s úrazovými zmenami mozgu, stratou čuchu. Na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou sa vedie pod sp. zn.: 13T/57/21 trestné konania vo veci žalovaných pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného

zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Žalovaní (obžalovaní) sa k spáchania skutku priznali už v prípravnom konaní. Žalovaní spôsobili manželovi žalobkyne tak závažné poranenia, ktoré si vyžiadali nielen niekoľkomesačnú hospitalizáciu, ale aj absolvovanie rehabilitačných procedúr v liečebniach, samozrejme aj následnú ambulatnú rehabilitáciu. Žalobkyňa manžela na všetkých týchto zdravotných úkonoch sprevádza, pomáha mu, keďže manžel je imobilný, pohybuje sa iba pomocou invalidného vozíka. Pred úrazom bol jej manžel zdravým mužom, otcom rodiny, o ktorú sa vedel postarať tak po finančnej stránke ako aj emociálnej. Je otcom dvoch maloletých detí. Po útoku žalovaných na jej manžela dňa 09.11.2019 sa jeho správanie a povaha zmenili, má bolesti hlavy, strach, poruchy spánku, je náladový, má chorobné stavy úzkosti (anxiozny), depresie, problémy v sexuálnej oblasti. Je nervózny. Žalobkyňa v dôsledku trestného činu žalovaných musela vyhľadať psychologickú pomoc, pretože trestným činom spôsobené poškodené zdravie a následné zdravotné a psychické problémy jej manžela, jej 24/7 starostlivosť o manžela, je pre žalobkyňu a jej rodinu veľmi traumatizujúca. Žalobkyňa musela vyhľadať odbornú pomoc a absolvuje psychologické vyšetrenia, aj keď sa spočiatku snažila sama vyriešiť svoje problémy. Bol jej diagnostikovaný úzkostne-depresívny syndróm reaktívneho charakteru. V okamihu, keď žalovaní svojím úmyselným nezákonným konaním spôsobili vážne ublíženie na zdraví manželovi, došlo k zásahu na jednu z najdôležitejších hodnôt v spoločnosti, právo na rodinný život. V tomto prípade nie je morálna satisfakcia postačujúca, a preto ma žalobkyňa právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výška náhrady nemajetkovej ujmy sa líši podľa okolností prípadu. Podľa Občianskeho zákonníka 40/1964 Zb. (ďalej len „OZ“) konkrétne § 11 má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí 5Cdo 265/2009 odôvodnil zaradenie práva na rodinný a súkromný život do nemajetkovej sféry nasledovne „protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou.“

2. Žalovaní sa k podanej žalobe žiadnym spôsobom nevyjadрили.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou 13T/57/2021, znaleckým posudkom č. PPZ-KEU-KE-EXP-2020/1610 (vyšetrovací spis čl. 359), znaleckým posudkom č. 533/2019 (vyšetrovací spis čl. 374), lekárskymi správami zo dňa 07.12.2020, 19.01.2021, výsluchom žalobkyne, lekárskymi správami zo dňa 24.4.2023, 8.6.2023, 7.9.2023, ďalšími lekárskymi správami zo dňa 19.1.2021, zo dňa 17.2.2021, 16.3.2021, 16.4.2021, 14.5.2021, 14.6.2021, 16.7.2021, 24.9.2021, 12.11.2021, 9.12.2021, 4.4.2022, 20.4.2022, 9.6.2022, 22.7.2022, 25.7.2022, lekárskymi správami týkajúcimi sa žalobkyne zo dňa 26.7.2023, 12.9.2023, výsluchom svedka H. B., lekárskou správou – Psychosociálneho centrum s.r.o. zo dňa 10.10.2023 dcéry I. B..

4. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

5. Z pripojeného trestného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 13T/57/2021 vrátane obžaloby vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu vo Vranove n.T. zo dňa 10.2.2023 boli obžalovaní A. D., nar. XX.X.XXXX, D. D., nar. XX.X.XXXX, ml. A. D., nar. X.XX.XXXX, J. K., nar. XX.X.XXXX, ml. A. D., nar. X.X.XXXX uznaní za vinných za to, že pokiaľ ide o manžela žalobkyne, dňa 9.11.2019 v čase od 12.00 hod. v rómskej osade v obci E., okres F. G. na príjazdovej ceste vedľa neoploteného rodinného domu súp. č. XXX po predchádzajúcom nedorozumení fyzicky napadli H. B., nar. XX.XX.XXXX a to tak, že ho udreli drevenou doskou do oblasti hlavy, pričom obžalovaný A. D. ho udrel najmenej dvakrát lopatou do oblasti hlavy, čím poškodenému H. B., nar. XX.XX.XXXX spôsobili tržnozmliaždenú ranu v spánkovo záhlavnej oblasti vpravo tržnú ranu v záhlavnej oblasti, masívny krvný výron v okolí oboch očníc, pomliaždenie a prekrvácanie mäkkých pokrývok lebečných v čelovo temennej oblasti obojstranne, krvný výron pod pavúčnicu a pod tvrdú mozgovú plenu v čelovo temennej oblasti obojstranne, zakrvácanie prínosových dutín a nosových priechodov, viacnásobné zlomeniny lebečnej klenby s najväčším posunom úlomkov v oblasti temennej kosti vpravo do lebečnej dutiny o 12 mm, pomliaždenie mozgu v čelovej oblasti vľavo a čelovo temennej oblasti vpravo s difúznym opuchom mozgového tkaniva v temennej oblasti vpravo s poruchou vedomia kómov s trvalými následkami a to ochrnutím ľavej hornej a dolnej končatiny,

postkomočný syndróm, epilepsiou spojenou s úrazovými zmenami mozgu, stratou čuchu. Za uvedený skutok okrem ďalšieho, ktorým obžalovaní spáchali, boli A. D., D. D., A. D. uznaní vinní. Bol im uložený trest. Rozsudok nadobudol právoplatnosť pokiaľ ide o obžalovaného v 1., 2. a v 4. rade dňa 10.2.2023. Pokiaľ ide o obžalovaného v 3. a 5. rade – dňa 15.2.2023.

6. Zo záverov znaleckého posudku č. 533/2019 vyplýva, že znalcovi bola určená úloha a to vyjadriť sa z medicínskeho hľadiska aké zranenia, aký úraz poškodenia H. B. utrpel, či bol narušený obvyklý spôsob jeho života, či bude narušený, v čom sa prejavoval a v čom sa prejaví a či so zranením bude spojené trvalé následky, ak áno, v čom sa prejaví. Znalec v záveroch znaleckého posudku konštatoval, že Z medicínskeho hľadiska v prípade tržnozmliaždenej rany v spánkovo v záhlavnej oblasti vpravo tržnozmliaždenej rany v záhlavnej oblasti, masívneho krvného výronu v okolí oboch očí, pomliaždenia a prekrvácania mäkkých pokrývok lebečných v čelovo temennej oblasti obojstranne o poranenia stredne ťažké, ktoré si vyžadujú špecifickú chirurgickú liečbu spojenú s dezinfekciou tržnozmliaždených rán, ich zošitie, užívanie liekov proti bolesti a na urýchlenie vstrebávania opuchu, pričom k úplnému vyhojeniu spravidla dochádza za 16-18 dní. V prípade krvného výronu pod pavúčnicu a pod tvrdú mozgovú plenu v čelovo temennej oblasti obojstranne, prítomnosti vzduchu v čelovo temennej oblasti obojstranne, viacnásobných zlomením lebečnej klenby a tvárových kostí s najväčším posunom úlomkov v oblasti temennej kosti vpravo do lebečnej dutiny o 12 mm ide o poranenia ťažké, ktoré si vyžadujú špecifickú chirurgickú liečbu spojenú s hospitalizáciou v nemocnici, operačné otvorenie lebečnej dutiny, s odstránením vnútrolebečného krvácania, sledovanie životných funkcií, užívanie liekov proti bolesti, infekcii a krvácaniu, pričom k úplnému vyhojeniu spravidla dochádza za 16-20 týždňov. V prípade pomliaždenia mozgu v čelovej oblasti vľavo a čelovo temennej oblasti vpravo, s difúznym opuchom mozgového tkaniva v temennej oblasti vpravo s poruchou vedomia, ide o poranenia ťažké, ktoré si vyžadujú špecifickú chirurgickú liečbu spojenú s hospitalizáciou v nemocnici, sledovanie životných funkcií, užívanie liekov proti bolesti, infekcii, krvácaniu, na zlepšenie mozgových funkcií, pričom k vyhojeniu s možnými trvalými následkami dochádza za 16-20 týždňov. V prípade zakrvácania prínosových dutín a nosových priechodov ide o poranenia stredne ťažké, ktoré si vyžadujú špecifickú chirurgickú liečbu spojenú s užívaním liekov proti bolesti a proti krvácaniu, telesné šetrenie, pričom k úplnému vyhojeniu spravidla dochádza za 4-5 týždňov. Menovaný bol v čase po úraze v hlbokom bezvedomí – kóme, bol pripútaný na lôžko, nezvracal, bol 44 dní hospitalizovaný v nemocnici, bol operovaný v celkovej anestéze, nemal úporné dlhotrvajúce bolesti, horúčky, bol odkázaný na pomoc druhej osoby pri vykonávaní základných životných potrieb, bol obmedzovaný ochrnutím na ľavú polovicu tela, neschopnosti udržať stolicu a moč s potrebou používania plienok, kŕmenia, osobnej hygieny, polohovania, bolesťami v mieste poranení, počas liečby, v dĺžke 16-20 týždňov s klesajúcou intenzitou. V čase vypracovania znaleckého posudku bol poškodený hospitalizovaný v nemocnici, z dôvodu potreby celodennej starostlivosti a bol ochrnutý na ľavú polovicu tela. Hodnotenie trvalých následkov je možné vykonať aj jeden rok po úraze. Otázka: Popísať mechanizmus vzniku zranení poškodeného H. B.. Odpoveď: Vyššie popísané poranenia – tržnozmliaždená rana v spánkovo záhlavnej oblasti vpravo, tržnozmliaždená rana v záhlavnej oblasti, masívny krvný výron v okolí oboch očí, pomliaždenie a prekrvácanie mäkkých pokrývok lebečných v čelovo temennej oblasti obojstranne, krvný výron pod pavúčnicu a pod tvrdú mozgovú plenu v čelovo temennej oblasti obojstranne, prítomnosť vzduchu v čelovo temennej oblasti obojstranne, viacnásobné zlomeniny lebečnej klenby a tvárových kostí s najväčším posunom úlomkov v oblasti temennej kosti vpravo do lebečnej dutiny o 12 mm, pomliaždenie mozgu v čelovej oblasti vľavo a čelovo temennej oblasti vpravo, s difúznym opuchom mozgového tkaniva v temennej oblasti vpravo s poruchou vedomia kóma, zakrvácanie prínosových dutín a nosových priechodov, boli spôsobené tupými a tupohranatými predmetmi o užšej i širšej kontaktnej ploche, ktoré pôsobili na uvedené oblasti strednou až veľkou silou a prudkosťou a mohlo sa tak stať s najväčšou pravdepodobnosťou pri viacerých úderoch do uvedených oblastí bližšie neurčenými predmetom napr. drevenou doskou, hranolom, spôsobených druhou osobou, prípadne viacerými osobami. Otázka: Vyjadriť sa, či vzniknuté zranenia poškodeného mohli vzniknúť takým spôsobom, akým to popisujú obvinení v zápisniciach o výsluchu obvinených nachádzajúcich sa v spisovom materiáli? Odpoveď: Zranenia poškodeného mohli vzniknúť takým spôsobom, ako popisujú obvinení. Otázka: Vyjadriť sa k dĺžke doby liečenia a tiež hlavne stanoviť dobu PN, bodové ohodnotenie zranení, uviesť, či poškodený nemal zdravotné problémy pred vznikom zranenia, ktoré by mali vplyv na vznik zranení, dobu liečenia a tiež uviesť, či boli, resp. mohli byť ohrozené životne dôležité orgány, ak áno, ktoré a uviesť, z akého dôvodu nedošlo k ich ohrozeniu, resp. čo v tom zabránilo? Odpoveď: Doba liečenia spojená s práceneschopnosťou môže byť v uvedenom prípade 16-20 týždňov. Zo záveru ďalej vyplýva celkové bodové ohodnotenie 480 bodov, pokiaľ ide o odškodnenie za bolesť. Zo záveru ďalej vyplýva, v danom

prípade nemal poškodený v čase pred úrazom zdravotné problémy, ktoré by mali vplyv na vznik jeho poranení, prípadne mali vplyv na dĺžku liečenia. V danom prípade došlo k ohrozeniu hlavy a mozgu, ako životne dôležitých orgánov. V prípade, ak by menovanému nebola poskytnutá odborná adekvátne lekárska starostlivosť s následnou hospitalizáciou v nemocnici a chirurgickým odstránením vnútrolebečného krvácania, bolo by u neho došlo k úmrtiu v dôsledku poranení hlavy a mozgu. Otázka: V prípade zistenia iných závažných skutočností, ktoré by mali podstatný význam na vyšetrovanie predmetnej udalosti, tieto uvedte v znaleckom posudku. Odpoveď znalca: Zo súdneho lekárskeho hľadiska išlo v prípade tržnozmliaždenej rany v spánkovo záhlavnej oblasti vpravo, tržnozmliaždenej rany v záhlavnej oblasti, masívneho krvného výronu v okolí oboch očí, pomliaždenia a prekrvácania mäkkých pokrývok lebečných v čelovo temennej oblasti obojstranne o poranenia stredne ťažké, s dobou liečenia 16-18 dní. V prípade krvného výronu pod pavúčnicu a pod tvrdú mozgovú plenu v čelovo temennej oblasti obojstranne, prítomnosti vzduchu v čelovo temennej oblasti obojstranne, viacnásobných zlomení lebečnej klenby a tvárových kostí s najväčším posunom úlomkov v oblasti temennej kosti vpravo do lebečnej dutiny o 12 mm išlo o poranenia ťažké, s dobou liečenia 16-20 týždňov. V prípade pomliaždenia mozgu v čelovej oblasti vľavo a čelovo temennej oblasti vpravo, s difúznym opuchom mozgového tkaniva v temennej oblasti vpravo s poruchou vedomia išlo o poranenia ťažké, s dobou liečenia 16-20 týždňov.

7. Z lekárskej správy – nález od MUDr. Zausin zo dňa 07.12.2020 vyplýva, že pacient – H. B. sa sťažuje na bolesť hlavy, ľavú ruku ma nefunkčnú, nemôže ju používať. Problém má aj s ľavou nohou. Necíti vôbec. Má problém s ľavým okom. Na spanie berie tabletky. Máva strach, úzkosť a depresívne stavy. Býva u neho zvýšená nervozita a býva verbálne agresívny. Máva poruchy pamäte. V správe je taktiež uvedené stanovisko manželky, ktorá uviedla, že manžel je veľmi nervózny, kričí, všetko mu vadí, všetko ho rozčuľuje. Nemôže v noci spať. Vadí mu hluk. Máva strach, je ľakavý. Nevie pomenovať veci a nevie ako sa volá. Predtým taký nebol. Po úraze sa zmenila jeho povaha. Má problém po sexuálnej stránke.

8. Z lekárskej správy – nález od MUDr. Zausin zo dňa 19.01.2021 vyplýva, že žalobkyňa trpí úzkostno-depresívnym syndrómom reaktívneho charakteru. Ďalej sa v správe uvádza, že pacientka má ťažkosti odvtedy odkedy jej manžela napadli. Nemôže spať, stále to má pred očami. Je výbušná a náladová. Snívajú sa jej desivé sny. Má zníženú chuť do jedla. Pociťuje strach a úzkosť. Doma sa s manželom od incidentu hádajú. Kričí na deti a vybija si na nich zlosť. Predtým ako sa udalosť stala, takéto problémy nemala.

9. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že keď bol manžel zdravý, pracoval v Českej republike. Dovtedy žili normálny život. Staral sa o rodinu, o deti, o domácnosť. Nehádali sa. Chodili spolu na výlety a na návštevy. Manžel sa choval slušne. Od roku 2019, teda od útoku sa ich život zmenil. Z nemocnice prišiel manžel ochrnutý, nevedel čo rozpráva. Nevedel pomenovať veci a bol plienkovaný. Musela ho naučiť, že ak chce močiť, musí jej to povedať. Močil do nočníka. Teraz majú domácnosť obrátenú naruby, manžel nadáva, kričí a je veľmi agresívny. Vzťah medzi nimi je rezervovaný. Sexuálne spolu nežijú už 4 roky. Stále na seba kričia. Prípadne ak má nejakú vec pri sebe, hodí ju po nej. Celý deň sedí a pozerá televízor. Zmenil sa aj vzťah s jeho 14 ročnou dcérou, ktorú teraz odmieta. Majú dve dcéry (14 a 7 rokov). Pred úrazom manžel v ČR zarábala asi 1.000 eur. Mali nasporené určité finančné prostriedky, ktoré museli následne minúť na prerobenie obydli kvôli manželovi, lieky, plienky a pod. Po úraze poberá podporu 476,00 eur. V súčasnosti poberá invalidný dôchodok 44,00 eur a z ČR poberá 290,00 eur. Odkedy prišiel manžel domov, začal neustále kričať, pričom s deťmi často krát nemohli ani spať. Vyhadzoval ich z domu. S deťmi len sedela a plakala. Dcéra jej povedala, že niekedy mala otca, teraz však už nemá. Zmenil sa na iného muža. Ako keby prišiel cudzí človek do ich domácnosti. Z uvedených dôvodov musela vyhľadať psychológa.

10. Súdu boli predložené taktiež lekárske správy – nálezy pacientky – žalobkyne a to od 17.02.2021 do 12.09.2023 z Psychologického centra s.r.o. Takmer vo všetkých uvedených správach sa uvádza, že manžel po nej a po deťoch neustále kričí. Majú z neho strach. Je stále agresívny, výbušný, nadáva im a vyhráža sa. Manžel sa často háda aj s dcérou, ktorej hovorí, že ju nemá rád a pod. V správe zo dňa 09.12.2021 sa uvádza, že dcéra zjedla tabletky a chcela sa kvôli otcovi otráviť. Bola hospitalizovaná. Manželovi to bolo jedno. Máva epileptické záchvaty. Ona z toho často nemôže spať, je podráždená a máva časté bolesti hlavy.

11. Z lekárskej správy – nálezu Psychosociálneho centra s.r.o. zo dňa 10.10.2023 – pacientky I. B. – dcéra žalobkyne vyplýva, že pacientka má rodinné ťažkosti. Otec jej škaredo nadáva, že je kurva a pod. Bola v Nemecku u starých rodičov, otec ani nechcel aby sa vrátila. Pociťuje strach a úzkosť vždy, keď na ňu otec kričí, trasie sa.

12. Svedok H. B. – manžel žalobkyne k veci uviedol, že pred predmetný úrazom sa staral o rodinu, športoval a cvičil. S manželkou mal dobrý vzťah. Po spomínanom incidente už nemôže chodiť von, nemôže ísť medzi ľuďmi. Ľudia sa z neho smejú, že sa nestará o rodinu. Má problémy s pamäťou. Byva veľmi nervózny. Keď sa vonku bijú, bojí sa ako keby šli biť jeho. Uviedol, že s dcérou a manželkou vychádza dobre. Manželka mu pomáha strihať nechty, umývať ho, obliekať, chodí s ním k lekárom. Proste vo všetkom sa o neho stará. Nevie aký má príjem. O to sa stará manželka. Plne sa na ňu spolieha. Má psychické problémy a chodí k psychiatrovi. Boli ho ruka, noha, oko, hlava. To čo bolo poranené.

13. Žalobkyňa na záver uviedla, že rodinný život s manželom H. B. bol pred incidentom, teda pred spáchaným trestným činom, bol normálny, klasický, manžel sa staral o rodinu, zabezpečoval všetky ich potreby. Poukázala na tú skutočnosť a na predložené lekárske správy, že zdravotný stav manžela žalobkyne sa zmenil o 180 stupňov, predtým to bol aktívny človek, ktorý sa staral o rodinu, teraz po úraze, je to človek o ktorého sa treba starať. Rodina prišla veľmi výrazne o finančné prostriedky, v podstate v tomto období žijú iba z dávok v hmotnej núdzi. Čo sa týka vzájomných vzťahov, samozrejme, táto situácia, tento zdravotný stav prispeli k tomu, že navštevuje psychologickú poradňu, pretože sa nevie vysporiadať so všetkými problémami a následkami, ktoré z toho vznikli. Dokonca zostáva na nej aj uhrádzať výživné na dieťa, ktoré má manžel z predchádzajúceho vzťahu, čiže všetko toto zostáva na jej pleciach. Manžel má problémy a tá jeho agresivita sa často odráža aj vo vzťahu s najstaršou dcérou, ktorá určité obdobie prebývala u svojich starých rodičov, momentálne sa vrátila späť k matke a otcovi, avšak chodí naďalej spať k svojim starým rodičom, pretože jej vzťah s otcom je veľmi komplikovaný.

14. Uvedenú vec súd takto právne posúdil:

15. Podľa § 151 ods. 1 č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

16. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Z. z. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

18. V zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

19. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 je jedným z čiastkových a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva a na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo na vyváženú a zmiernenú nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nepostačuje a hoci ide o satisfakciu nemateriálnych osobnostných práv (rovnako ako v prípade bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ alebo pri určení hodnoty autorského diela alebo predmetu priemyselného vlastníctva), jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takej nemajetkovej ujmy (Ro NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 30Cdo 1542/2003).

21. Ustanovenie § 13 OZ obsahuje prostriedky ochrany osobnostných práv. Ich použitie nie je viazané na podmienku zavinenia pôvodcu zásahu, pretože ide o prípad objektívnej zodpovednosti. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa tohto ustanovenia je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Súdna prax rozlišuje 3 prostriedky ochrany osobnostných práv: 1./žalobu na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba), 2./ žalobu na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba), 3./ žaloba na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba). Uvedené špeciálne prostriedky súdnej ochrany osobnostných práv sa podľa jednotlivých okolností konkrétneho prípadu môžu uplatniť samostatne alebo kumulatívne (ak si to vyžaduje ich účel). Z ustanovenia § 13 vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k porušeniu osobnostných práv v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napravitelná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Spôsob odstránenia následkov zásahu do osobnostných práv bude rozdielny podľa povahy vecí, najmä podľa druhu zásahu do práva na ochranu osobnosti a podľa okolností, za ktorých k zásahu došlo. Zo žaloby žalobcov je zrejmé, že sa jedná o satisfakčnú žalobu, a to so zreteľom na to, že zásah do osobnostných práv nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu.

22. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Iba v prípade, ak sa dostatočne preukáže reakcia svedčiacia o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere v zmysle § 13 ods. 2 OZ, môže byť fyzickej osobe výnimočne subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (Ro NS SR, sp. zn. 4Cdo 15/2003).

23. Dotknutá osoba sa môže v prípade vzniku nemajetkovej ujmy zásahom do práva na ochranu osobnosti domáhať, aby jej bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie. Osoba, ktorá je pôvodcom tohto zásahu, je povinná takéto zadosťučinenie poskytnúť.

24. Pod nemajetkovou ujmu sa rozumie taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti. Ide teda o ujmu, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry postihnutej osoby. Túto nemajetkovú ujmu je potrebné odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami.

25. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti podľa ustanovenia § 11 OZ môže byť porušené právo na ochranu osobnosti viacerých občanov a potom všetci súčasne alebo ktorýkoľvek z nich (nezávisle od seba) majú právo sa obrátiť so svojimi návrhmi na súd (Ro NS ČR z 21. 5. 2002, sp. zn. 28Cdo 416/2002).

26. Základnou podmienkou pre vznik občianskoprávných sankcií uvedených v § 13 OZ je, aby došlo k zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby chránenej ustanoveniami § 11 a nasl. OZ. Stačí, ak ide o zásah, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať ujmu, ktorá spočíva nielen v porušení, ale iba v samotnom ohrození osobnosti fyzickej osoby (pozri R 103/1967, Z, s. 453).

27. V tejto súvislosti je nepochybnou skutočnosť, že v dôsledku porušenia práva na zdravie manžela žalobkyne zo strany žalovaných došlo k zásahu do súkromia žalobkyne, ktoré je chránené ako osobnostné právo podľa ustanovenia § 11 OZ.

28. Vypočutím žalobkyne a svedka H. B. a listinnými dôkazmi bolo preukázané, že útok na jej manžela, ktorý mu spôsobil početné zranenia a trvalé zdravotné následky, jednoznačne a podstatne zasiahol do života žalobkyne a spôsobil deštrukciu interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec života jednotlivca v rodine. Tento zásah spôsobil neodvratiteľné a trvalé následky v rodine žalobkyne. Jej manžel bol nesporne hlavou rodiny, ktorá sa o rodinu starala či už po finančnej stránke, ale priamo výchovou detí.

29. To, že žalobkyňa nebola priamo obeťou uvedeného útoku neznamená, že došlo k zásahu do súkromia a života žalobkyne. Súd má v tomto smere za preukázané, že aktívna vecná legitímácia žalovanej je daná. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 5158/2014 zo dňa 27.05.2015, podľa ktorého: „Analogicky je treba pristupovať i k prípadům, kdy je rodinný život dotčen ne sice přímo smrtí člena rodiny, ale jiným jeho závažným postižením způsobeným výrazným dotčením jeho práva na ochranu osobnosti (zpravidla v důsledku jiného zásahu do jeho tělesné integrity), které se pak projevuje v narušení standardních vztahů a fungování konkrétního rodinného společenství a dotýká se tak jeho příslušníků. Je nepochybné, že rodinu je třeba chápat jako živý organizmus, který podléhá vývoji, včetně potencionálním změnám v inkorporaci osob, které k takové rodině patří, a které se s ní ztotožňují, a na něž se tak vztahuje právo na rodinný život podmíněný touto rodinou.“

30. V danom prípade je nepochybne namieste porovnanie vzťahov a kvality života žalobkyne pred predmetným útokom žalovaných a po ňom. Ako vyplýva z vykonaných dôkazov, najmä výpovedí žalobkyne, poškodeného H. B. a lekárskeho správ do momentu útoku bol H. B. plnohodnotným otcom a hlavou rodiny, ktorý finančne zabezpečoval celú rodinu tým, že pracoval v Českej republike a zarábala približne 1.000,00 eur. Športoval a cvičil. Jeho vzťah s manželkou a dcérou bol štandardne dobrý. Všetky úkony súvisiace s chodom domácnosti resp. so sebou samým vykonával sám resp. spolu s členmi rodiny.

31. Po vyššie uvedenom incidente je badateľné nielen podstatne zhoršenie kvality života samotného poškodeného, ale aj členov jeho rodiny. Pokiaľ ide o žalobkyňu, je zrejmé, že od momentu útoku žalobkyňa musela prispôbiť svoj doterajší život potrebám poškodeného manžela. Všetky potrebné hygienické úkony ako prezliekanie, prenášanie, umývanie, vykonávanie stolice či močenia sa nezaobídú bez jej pomoci. Poškodený bol dlhý čas ležiaci a preto aj všetky úkony spojené s chodom domácnosti musela resp. aj musí vykonávať žalobkyňa.

32. Strata možnosti vykonávať prácu u poškodeného zasiahla s určitosťou aj do sféry žalobkyne, keďže majú spoločnú domácnosť. Týmto došlo k podstatnému zníženiu jej životného štandardu, keď mesačný príjem poškodeného klesol zo sumy 1.000,00 eur na sumu približne vo výške 350 eur. Uvedená suma v súčasnej dobe takmer s určitosťou nepostačuje na chod domácnosti štvorčlennej rodiny. Aj z uvedených dôvodov sa musela žalobkyňa zamestnať.

33. Súd musel pri rozhodovaní o nároku vziať do úvahy taktiež zhoršenie psychického zdravia žalobkyne. Ako vyplýva z vykonaných dôkazov, pred uvedeným útokom žalobkyňa žiadne psychické problémy nemala. Po útoky a následnom správaní poškodeného, ktorý podstatne zmenil svoje správanie a v domácnosti je nepríjemný, výbušný a agresívny a ktorý v domácnosti neustále kričí, došlo k rapídnejmu zhoršeniu jej psychického zdravia. Uvedené skutočnosti nepochybne vyplývajú z početných lekárskej správ – nálezov. Žalobkyňa od daného momentu doposiaľ navštevuje Psychosociálne centrum v Prešove. Ako vyplýva z predložených správ, žalobkyňa trpí zmiešanou úzkostnou depresívnou poruchou, vysokou, patologickou anxiózou a má výrazné neurotické ťažkosti výraznej intenzity. Uvedené ťažkosti sa prejavujú tiež tým, že žalobkyňa nemôže spávať a nemá chuť do jedla. Má strach a pocity úzkosti.

34. Vykonaným dokazovaním mal teda súd za preukázané, že zhoršenie kvality života žalobkyne, ako bolo vykonaným dokazovaním preukázané, nepochybne súvisí a kauzálne je prepojené so skutočnosťou, že poškodený H. B. – jej manžel bol napadnutý žalovanými a boli mu spôsobené také zranenia, ktoré majú trvalé následky. Aspekty života žalobkyne, či už staranie sa o domácnosť, finančná stránka rodiny, psychické zdravotné problémy, vzťahy v rodine boli narušené práve v súvislosti s útokom žalovaných na jej manžela.

35. Vzhľadom na uvedené má preto súd za ustálené, že zavinenie zo strany žalovaných bolo vykonanými dôkazmi jednoznačne preukázané a vyplýva z pripojeného trestného spisu sp.zn. 13T/57/2021. Súd sa preto v ďalšom zaoberal, len výškou samotnej nemajetkovej ujmy.

36. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkami spravodlivosti, pričom slovenský právny poriadok nepozná minimálnu ani maximálnu hranicu výšky finančného zadostučinenia. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí

zadosťučinenie podľa ustanovenia podľa § 13 ods. 1 OZ a to najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov.

37. V danom prípade nespochybniteľne došlo k zásahu do osobnostných práv manželky poškodeného ako aj jej rodiny a to v značnej intenzite, keď zásah nie je možné odčiniť len ospravedlnením či prinavrátením do pôvodného stavu. Vzhľadom k tomu, že došlo k nenapraviteľnému poškodeniu zdravia manžela žalobkyne, z hľadiska manželky trestno-právna ochrana je nedostatočná, rovnako ako klasická občianskoprávna ochrana prostredníctvom náhrady škody.

38. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka taxatívne stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať ex offo. Sú to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Pritom závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a na jej ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania.

39. Všeobecne platí, že spôsob ochrany osobnosti musí byť primeraný povahe zásahu, pričom nutnosťou je stanoviť mieru závažnosti zásahu. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie.

40. Samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnúť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila.

41. Súd je v civilnom sporovom konaní viazaný vždy rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal (§ 193 CSP). V trestnej veci vednej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 13T/57/2021 vyplynulo a bolo jednoznačne preukázané, že žalovaní spôsobili manželovi žalobkyne uvedené zranenia.

42. Vo vzťahu k náhrade za nemajetkovú ujmu zákon nestanovuje konkrétne peňažné čiastky pri určení výšky náhrady sekundárnych obetí resp. obetí, u ktorých došlo k podstatnému zhoršeniu kvality života, ale uplatňuje sa voľná úvaha. Vzhľadom na rozhodovacia prax slovenských súdov vo veciach určenia náhrady nemajetkovej ujmy, súd vyhodnotil nárok žalobkyne, ktorá si uplatnila sumu 25.000 eur, za neprimeraný. Ako vyplýva z judikatúry slovenských súdov, suma v rozmedzí od 15.000 – do 35.000 eur je bežne priznávanou sumou pozostalým blízkym osobám, resp. osobám v priamom vzťahu, t.j. manželom, rodičom, resp. deťom obetí a to v prípadoch, keď dôjde k úmrtiu blízkej osoby.

43. Avšak na druhej strane je nepochybné, že útok žalovaných spôsobil v rodine žalobkyne a v interpersonálnych vzťahoch rodinných príslušníkov rozsiahle a nezanedbateľné negatívne zmeny. Ako súd niekoľko krát vyššie uviedol, že negatívna zmena týkajúca sa žalobkyne a jej života po útoku na jej manžela nespočívala len v úkonoch ktoré musí sama zabezpečiť pokiaľ ide o chod domácnosti, ale táto zmena sa dotýka aj finančnej situácie celej rodiny, keďže žalobkyňa má mesačne podstatne menej finančných prostriedkov na chod domácnosti ako pred útokom žalovaných. Táto zmena sa dotýka aj vzťahov medzi jednotlivými členmi rodiny resp. najmä medzi žalobkyňou a jej manželom, keďže po fyzickom útoku zo strany žalovaných je jej manžel nervózny, podráždený a agresívny aj voči nej. Máva epileptické záchvaty, pri ktorých je potrebná asistancia aj z jej strany. Žalovaná taktiež doprevádza manžela k lekárom a zabezpečuje mu celý servis pokiaľ ide o jeho starostlivosť. V neposlednom rade je potrebné upriamiť pozornosť aj na skutočnosť, že po incidente žalobkyňa trpí niekoľkými psychiatrickými diagnózami, čo samozrejme podstatne znižuje kvalitu jej života.

44. Pri určení výšky priznanej nemajetkovej ujmy súd zohľadnil jednak závažnosť ujmy, okolnosti, ktoré mali vplyv na vznik nemajetkovej ujmy, mieru zavinenia, ale aj na to v akej miere by mohla v konkrétnom prípade vo vzťahu k dotknutým osobám uvedená satisfakcia pôsobiť na zmiernenie následkov zásahu tak, aby nešlo o zneužitie tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, citované zákonné ustanovenia a judikatúru súdov má súd za to, že nemajetková ujma v sume 15.000 eur pre žalobkyňu, bude dostačujúca a primeraná. Súd pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy vzhľadom na to, že judikatúra slovenských súdov priznávajúca nemajetkovú ujmu v rozsahu od 15.000 eur - 35.000 eur je staršieho dáta, vzal do úvahy taktiež situáciu v národnom hospodárstve za posledné 2-3 roky, kedy nárast cien ekonomických statkov znížil kúpnu silu peňazí a teda v národnom hospodárstve bola badateľná dvojciferná inflácia. Priznaním nižšej sumy v sume 5.000 až 10.000 eur, by sa súdu javila táto suma neprímerane nízka vzhľadom k tomu, akým spôsobom bolo zasiahnuté zo strany žalovaných do života žalobkyne.

46. Priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou. Je nespochybniteľné, že žiadna priznaná suma nenavráti žalobkyňi taký život, aký mala pred týmto incidentom, no môže zmierniť následky vzniknutej nemajetkovej ujmy. Nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom Občiansky zákonník nestanovuje maximálnu ani minimálnu výšku finančného zadosťučinenia, ktoré by však malo byť primerané, pričom jeho zmyslom nie je byť finančnou zábezpekou, zdrojom obživy, ani náhradou príjmu a nemôže tiež viesť k neprímeranému obohacovaniu sa, je súd toho názoru, že výška finančného zadosťučinenia, ktorá bola priznaná súdom, je postačujúca a primeraná vzhľadom na okolnosti prípadu ako aj závažnosť zásahu do nemajetkovej sféry. Žalobkyňa bude toto podstatné zhoršenie zdravotného stavu manžela pociťovať celý život.

47. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. O náhrade trov konania žalobkyne rozhodol súd podľa pomeru úspechu strán sporu tak, že žalobkyňa, ktorá bola v konaní úspešná, má voči žalovaným, nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobkyňa bola plne procesne úspešná, nakoľko mala úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu, závisela výučne od úvahy súdu, ktorú žalobkyňa nemohla nijako predvídať. Preto má žalobkyňa nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

50. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nebolo by celkom spravodlivé požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. V takom prípade, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nálež Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Nemožno však opomenúť ani fakt, že zo strany žalobcu môže dôjsť k značnému nadhodnoteniu výšky sporu. Vhodným riešením v takom prípade bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (k vyššie uvedenému pozri Števeček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 926-927 s.).

51. V tejto súvislosti súd poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/105/2018 z 15.11.2018: „Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobcovi aj s poukazom na čl. 4 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania, ale z prísudku, čo prvoinštančný súd uviedol v odôvodnení rozsudku a čo odvolací súd pojal aj do výroku.“

52. Rovnako bola otázka trov konania riešená aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoCsp/2/2021 z 29. 11. 2021: „Pri uplatňovaní nároku na primerané finančné zadosťučinenie bolo povinnosťou žalobkyne v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu.“

53. Súd žalobe žalobkyne vyhovel čiastočne, no v danom prípade však rozhodnutie o výške záviselo od zväženia súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd považoval žalobkyňu za plne úspešnú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.